

RESOLUCIÓ del procediment sancionador núm. PS 38/2012, referent a l'IES Ridaura del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Antecedents

Primer.- En data 28/02/2012 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit de la Policia Local de l'Ajuntament de Castell-Platja d'Aro pel qual donava trasllat d'unes diligències informatives sobre la presumpta aparició a la via pública de diversa documentació que contenia dades de caràcter personal –alguna d'elles, referents a procediments disciplinaris- relatives a l'IES Ridaura del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. Aquestes diligències s'havien iniciat arran la denúncia efectuada per una persona, i es traslladaven a l'Autoritat per tal que per part d'aquesta institució es determinés si es va produir un presumpte incompliment de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD).

Juntament amb el seu escrit, la Policia Local aportava còpia de la denúncia formulada per un particular, de les diligències informatives, així com dels documents esmentats, presumptament apareguts a la via pública i també d'una carta del director de l'IES Ridaura enviada a l'empresa XXX, empresa encarregada del servei de neteja del dit institut.

Segon.- L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (IP 39/2012), d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, en relació amb la DT 2^a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, per tal d'obtenir més informació sobre les circumstàncies dels fets i els subjectes responsables.

En el marc d'aquesta fase d'informació prèvia, en data 28/03/2012 l'Autoritat va realitzar un acte d'inspecció a les dependències de l'IES Ridaura, per tal de verificar determinats aspectes relacionats amb els fets objecte de denúncia. En aquell acte d'inspecció presencial els representants de l'IES Ridaura van manifestar, entre d'altres, el següent:

- Que *“la documentació que va aparèixer a la via pública, mostrada pels inspectors, era objecte de tractament per part de l'Institut. Que la dita documentació pertanyia a la Secretaria.”*
- Que *“la causa principal per la qual va aparèixer la documentació que contenia dades de caràcter personal a la via pública va ser perquè una caixa que s'havia de destruir va anar a parar per error a material per reciclatge. (...)”*
- Que *“la documentació trobada a la via pública s'havia de destruir mitjançant la destructora de Secretaria.”*
- Que *“una vegada es decideix rebutjar un determinat document que conté dades de caràcter personal, els passos que es segueixen fins a la seva total destrucció són els següents:*
 - a) *Si existeix un volum baix de documents, es destrueix amb la destructora que tenen. Es destrueixen en el moment. Si no es pot en el mateix moment, es guarda en una caixa dins l'armari tancada amb clau. D'aquesta destructora en fa ús l'equip directiu i el personal de secretaria.*

- b) *Si el volum de la documentació és elevat, ho recull la Brigada municipal i ho porten a destruir. Davant la pregunta de si aquesta relació està formalitzada amb algun document, manifesta que no en té constància.*
 - c) *El personal docent guarda els documents amb dades personals i al final de curs, es reuneix tota la documentació i la recull la brigada per a la seva destrucció.*
- Que *"el personal encarregat de la neteja de l'IES Ridaura és extern, concretament de l'empresa XXX."*
 - Que *"el personal de neteja (...) no han rebut instruccions relatives al buidatge de papereres i destrucció de documents."*

Així mateix, el personal inspector de l'Autoritat va efectuar diverses comprovacions en aquell acte d'inspecció, al final del qual va requerir l'entitat inspeccionada per tal que aportés davant l'Autoritat determinada documentació, cosa que l'IES Ridaura va fer per mitjà d'escrit de 16/04/2012.

Tercer.- També en el marc de la informació prèvia, es va comprovar que la documentació trobada a la via pública pertany als fitxers alumnat i personal (aprovat per mitjà de l'Ordre ENS/125/2011, de 13 de maig, d'actualització dels fitxers que contenen dades de caràcter personal gestionats pel Departament d'Ensenyament) dels quals n'és responsable l'IES Ridaura. El primer d'aquests fitxers té com a finalitat *"la gestió de l'acció educativa, l'orientació acadèmica i professional, l'acció tutorial i de comunicació amb les famílies, l'avaluació objectiva del rendiment escolar, el compromís de l'alumnat i llurs famílies en el procés educatiu i l'accés als serveis digitals i telemàtics orientats a millorar el desenvolupament de l'activitat educativa"*. El segon fitxer, de personal, té per finalitat *"la gestió del personal del centre educatiu i de l'alumnat en pràctiques i l'accés als serveis digitals i telemàtics orientats a millorar el desenvolupament de l'activitat educativa."* Aquests fitxers es troben inscrits al Registre de Protecció de Dades de Catalunya, depenent d'aquesta Autoritat.

Quart.- En data 13/06/2012 la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar procediment sancionador contra l'IES Ridaura del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, en primer lloc, per una presumpta infracció greu prevista a l'article 44.3d) en relació amb l'article 10 LOPD; en segon lloc, per una presumpta infracció greu prevista a l'article 44.3h) en relació amb l'article 9 LOPD; i en tercer lloc, per una presumpta infracció lleu prevista a l'article 44.2 d) en relació a l'article 12 de la LOPD. Així mateix, va nomenar persona instructora de l'expedient a la funcionària de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, la Sra. XXX. Aquest acord d'inici, juntament amb el plec de càrrecs, es va notificar a l'entitat imputada el 20/06/2012.

En el plec de càrrecs es concedia a l'entitat imputada un termini de deu dies hàbils comptadors a partir del dia següent de la notificació per formular al·legacions, presentar documents i proposar la pràctica de proves que considerés convenientes per a la defensa dels seus interessos.

Cinquè.- L'IES Ridaura va formular al·legacions al plec de càrrecs mitjançant escrit de 29/06/2012, les quals s'aborden en l'apartat segon dels fonaments de dret.

Del conjunt de les actuacions practicades en aquest procediment es consideren acreditats els fets que seguidament es detallen com a fets provats.

Sisè.- En data 26/07/12 la persona instructora d'aquest procediment va formular proposta de resolució, per la qual proposava que la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades requerís l'IES Ridaura per tal que adoptés mesures correctores, i acredités davant aquesta Autoritat les actuacions dutes a terme a l'efecte de donar compliment; com a responsable, en primer lloc, d'una infracció greu prevista a l'article 44.3.d) en relació amb els articles 9 i 10, tots ells de la LOPD i l'article 83 del RLOPD; i en segon lloc, d'una infracció lleu prevista a l'article 44.2.d) en relació a l'article 12, tots ells de la LOPD. Aquesta proposta de resolució fou notificada, després de dos intents infructuosos, en data 07/09/12, i es concedia un termini de 10 dies per formular al·legacions.

Setè.- En data 20/09/12 va tenir entrada al registre d'aquesta Autoritat escrit d'al·legacions efectuades per l'IES Ridaura, les quals s'analitzen al fonament de dret segon d'aquesta resolució.

Fets Provats

Primer.- El 13/02/2012, terceres persones no autoritzades van accedir a documentació de l'IES Ridaura que contenia dades de caràcter personal, entre d'altres, relatives a expedients disciplinaris dels alumnes, llistat de faltes d'assistència del personal de l'IES, llistats d'alumnes amb signatures pendents, etc.

Segon.- En el contracte de 02/01/2012 per a la prestació del servei de neteja formalitzat per l'IES Ridaura amb una empresa externa, no es va recollir expressament al contracte la prohibició d'accedir a les dades personals i l'obligació de secret respecte a les dades que el personal de l'empresa de neteja hagués pogut conèixer amb motiu de la prestació del servei, fins el 10/04/2012, data en què es va formalitzar un annex al contracte, en el qual sí es recollien tals previsions.

Tercer.- L'IES Ridaura va acordar amb la brigada municipal de l'Ajuntament de Castell-Platja d'Aro la prestació del servei referent a la recollida i posterior destrucció de la documentació de l'IES Ridaura, la qual cosa implica que personal de l'Ajuntament tenia accés a dades personals incloses als fitxers responsabilitat de l'IES Ridaura, sense haver formalitzat dit accés en un contracte per escrit en els termes establerts a l'article 12 de la LOPD.

Fonaments de Dret

Primer.- És d'aplicació al present procediment el previst al Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, segons el previst a la DT 2ª de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5.k) i 8.2.j) de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Segon.- L'entitat imputada ha formulat al·legacions davant la proposta de resolució, similars a les ja presentades davant el plec de càrrecs. Tot i que el primer escrit d'al·legacions ja fou analitzat en la proposta de resolució formulada per la persona instructora, atès que en l'escrit presentat davant aquesta proposta l'IES Ridaura es reitera íntegrament en les mateixes al·legacions, es considera oportú reproduir a continuació allò més rellevant de la resposta motivada que havia donat la instructora a les al·legacions al plec de càrrecs i que s'assumeix en aquesta resolució. Tot seguit s'analitzen doncs el conjunt d'al·legacions formulades per l'entitat imputada seguint el mateix ordre de les plantejades davant el plec de càrrecs, per al seu millor seguiment.

2.1.- Sobre el càrrec referent a la vulneració del deure de secret.

L'IES Ridaura exposa que l'empresa XXX *“va ser la responsable d'agafar la capsa de folis mig plena que estava en espera de ser destruïda amb la màquina destructora que tenim a l'Institut, evidentment de forma equivocada, de la secretaria del centre, on hi havia els esmentats documents.”* I afegeix que: *“el personal de neteja ens confirma aquests fets, però diuen que la varen dipositar dins d'una bossa d'escombraries lligada on hi havia més papers procedents de papereres i la varen llençar al contenidor d'escombraries corresponent. En cap cas aquesta capsa podia volar a causa del seu pes i per la situació on es trobava.”*

Amb caràcter previ, escau puntualitzar que en el plec de càrrecs no s'imputava en cap moment el fet que la documentació controvertida s'hagués trobat en la via pública, sinó que persones no autoritzades havien accedit a aquella documentació, com ho evidencia el fet que la documentació la va remetre a l'Autoritat la Policia Local, després que una persona aliena a l'IES l'hagués presentat allà, persona que per tant va tenir accés a les dades personals que figuraven en tota aquella documentació.

Per donar resposta a l'al·legació formulada davant el plec de càrrecs, amb la qual l'IES intentava derivar la seva responsabilitat en l'empresa de neteja, per un error d'aquesta en la gestió dels documents destinats a la seva destrucció, resulta especialment il·lustrativa, per la similitud de les circumstàncies concurrents, la sentència del Tribunal Suprem de 23/10/2009, dictada també en l'àmbit de protecció de dades de caràcter personal, i en concret, relativa al deure de secret. Pel que fa al principi de presumpció d'innocència que invocava l'allí recurrent, el Tribunal Suprem dictaminava el següent:

“Aunque lo hasta aquí expuesto es razón suficiente para desestimar el motivo, quizá no sea superfluo añadir que lo relevante en el caso de litis es que los documentos que la recurrente estaba obligada a guardar en virtud del deber de secreto que le impone el artículo 10 de la Ley Orgánica 15/1999, llegaron a manos de un tercero. Poco importa la forma en que llegaron, si es o no cierta la manifestación de la denunciante [relativa a que havia trobat la documentació a la via pública], y que pretende rebatir la recurrente aludiendo en abstracto a múltiples explicaciones que a su juicio permiten presumir ausencia de incumplimiento por su parte, sin tener en cuenta que por incumbir a ella las obligaciones previstas en el citado artículo 10, le era obligado dar una explicación concreta y convincente sino de la aparición de documentos esparcidos por la calle y en lugar próximo a su sede social, sí de la posesión de los mismos por terceros.”

Seguidament, la mateixa sentència abordava també l'eventual vulneració del principi de responsabilitat o culpabilitat, i en aquest sentit, assenyalava el següent:

"El motivo segundo, por medio del que se cuestiona la culpabilidad, al igual que el primero y por las razones expresadas para su rechazo, no puede tener acogida. Con absoluto acierto se hace mención en la sentencia recurrida a que los hechos solo cabe imputarlos a la empresa aseguradora, en cuanto que es ella quien emitió los documentos en los que se contenían datos personales de la salud de sus clientes. Parece olvidar la recurrente que a ella incumbe el deber de guardar los datos de carácter personal (artículo 10 de la Ley 15/1999) y por ello el deber de adoptar las medidas necesarias que garanticen la seguridad de los datos de mención y eviten su alteración, pérdida, tratamiento o acceso no autorizado.

Recordar, siguiendo la sentencia de 23 de enero de 1998 , que "aunque la culpabilidad de la conducta debe también ser objeto de prueba, debe considerarse en orden a la asunción de la correspondiente carga, que ordinariamente los elementos volitivos y cognoscitivos necesarios para apreciar aquélla forman parte de la conducta típica probada, y que su exclusión requiere que se acredite la ausencia de tales elementos, o en su vertiente normativa, que se ha empleado la diligencia que era exigible por quien aduce su inexistencia; no basta, en suma, para la exculpación frente a un comportamiento típicamente antijurídico la invocación de la ausencia de culpa" .

Solo añadir que al existir en el caso de autos " un deber específico de vigilancia la culpa se interpreta por el simple incumplimiento del deber de vigilancia, sin que sea necesaria ninguna mayor acreditación a la hora de valorar si se ha producido la trasgresión del deber de guardar silencio" (Sentencia de 9 de octubre de 2009 -recurso de casación 5285/2005 -)."

La translació del criteri judicial sostingut en aquesta sentència al present cas, en el qual consta acreditat que terceres persones van tenir accés a documentació que contenia dades de caràcter personal que corresponia custodiar a l'entitat imputada ha de conduir a la desestimació de l'al·legació formulada amb caràcter principal respecte el càrrec relatiu a la vulneració del deure de secret, consistent en atribuir la responsabilitat dels fets a l'empresa de neteja. I això perquè, en consonància amb l'argument de la Sentència que s'ha transcrit en part, l'accés indegut que es va produir va ser conseqüència de l'incompliment del deure de vigilància que tenia l'entitat imputada, com a ens responsable del fitxer que contenia aquelles dades personals, i de conformitat amb el règim de responsabilitat previst a l'art. 21 de la Llei 32/2010, que fa recaure la responsabilitat per les infraccions comeses als responsables dels fitxers i dels tractaments sotmesos a la competència d'aquesta Autoritat, i als encarregats dels tractaments corresponents.

És per això que, tal com indicava la instructora, aquesta al·legació no pot prosperar.

2.2.- Sobre el contracte subscrit amb l'empresa XXX.

Seguidament, quant al fet provat segon, l'entitat imputada addueix que *"el contracte subscrit entre l'Institut Ridaura, de Castell-Platja d'Aro i l'empresa XXX per a la prestació del servei de neteja de les instal·lacions del centre educatiu té, com annex, la prohibició de què el personal*

de neteja accedeixi a les dades personals i l'obligació de secret respecte a les dades personals que puguin o hagin pogut conèixer amb motiu de la prestació del servei, d'acord amb previsions establertes a l'article 83 del RLOPD."

En el moment de produir-se els fets imputats en el punt primer del plec de càrrecs i de la present proposta de resolució, és a dir, el 13/02/2012, el contracte de 02/02/2012 signat entre l'IES Ridaura i l'empresa XXX, no recollia les previsions establertes a l'article 83 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de la LOPD (en endavant, RLOPD). Per tant, el fet que a partir del 10/04/2012 s'hagi donat compliment a allò que determina l'article 83 del RLOPD, mitjançant l'afegit d'un annex al contracte inicial, no eximeix a l'IES Ridaura de la responsabilitat pel fet provat segon.

Ara bé, tot i que aquesta circumstància no eximeix a l'IES Ridaura de la responsabilitat en què hagi pogut incórrer per la infracció esmentada, sí que incideix en les mesures que escau adoptar perquè cessin o es corregeixin els efectes de la infracció- d'acord amb allò que determina l'article 21.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en consonància amb l'article 46.1 de la LOPD-. Per aquest motiu, la persona instructora del procediment va considerar que no calia proposar el requeriment d'adopció de cap mesura al respecte, tota vegada que l'entitat imputada ja hauria corregit la situació.

De conformitat amb el que s'ha exposat, i tal com exposava la instructora, aquesta al·legació no pot reeixir.

2.3. Sobre les mesures correctores adoptades respecte al fet provat tercer (manca de formalització del contracte previst a l'art. 12 de la LOPD).

En relació amb la infracció consistent en permetre l'accés de tercers a dades personals per a la prestació d'un servei encomanat per l'IES, sense la formalització del contracte previst a l'art. 12 de la LOPD, la instructora de l'expedient va proposar requerir a l'IES per tal que dugués a terme les actuacions necessàries per assegurar que la recollida i posterior destrucció de documentació s'ajustés a les exigències de la LOPD i RLOPD. A aquest respecte, davant la proposta de resolució l'IES ha manifestat que ha optat per no encomanar aquest servei a un tercer –opció que hauria requerit la formalització del contracte esmentat-, sinó que s'ha decidit que la destrucció de la documentació la dugui a terme el propi IES, i a tal efecte ha adquirit una segona destructora de paper, a banda de posar de manifest el trasllat a un altre edifici nou, en el qual les dependències de secretaria resten tancades amb portes de seguretat, i en el que disposen també d'un magatzem on poden custodiar la documentació.

Tercer.- En relació als fets descrits al punt primer i segon de l'apartat de fets provats, referents a la vulneració del deure de secret i del principi de seguretat de les dades, cal invocar els articles següents:

L'article 10 de la LOPD, sobre el deure de secret, disposa el següent:

"El responsable del fitxer i els qui intervinguin en qualsevol fase del tractament de les dades de caràcter personal estan obligats al secret professional pel que fa a les dades i al deure de

guardar-les, obligacions que subsisteixen fins i tot després de finalitzar les seves relacions amb el titular del fitxer o, si s'escau, amb el seu responsable.”

El deure de secret comporta, segons disposa l'article 10 de la LOPD, el deure de guardar les dades personals objecte de tractament. Les obligacions del secret professional i custòdia de les dades que disposa el citat precepte, suposa una garantia que la informació registrada no traspasarà l'àmbit del responsable del fitxer o tractament, assegurant així al titular de les dades tractades que aquestes no seran conegudes per terceres persones, llevat el que disposen altres preceptes de la LOPD. És a dir, l'obligació establerta a l'article 10 de la LOPD té com a finalitat evitar que, per part del responsable del fitxer i els qui intervinguin en qualsevol fase del tractament, es produeixin filtracions de dades personals no consentides per les persones titulars de les mateixes. Així, el Tribunal Superior de Justícia de Madrid ha declarat en la seva sentència de 19/07/2001: *“El deber de guardar secreto del artículo 10 queda definido por el carácter personal del dato integrado en el fichero, de cuyo secreto sólo tiene facultad de disposición el sujeto afectado, pues no en vano el derecho a la intimidad es un derecho individual y no colectivo. Por ello es igualmente ilícita la comunicación a cualquier tercero con independencia de la relación que mantenga con él la persona a que se refiera la información (...)”*.

En aquest mateix sentit, la Sentència de l'Audiència Nacional de data 29/03/2006 es pronuncia al fonament de dret tercer en els termes següents:

“El deber de secreto profesional que incumbe a los responsables de ficheros automatizados, recogido en el artículo 10 de la Ley Orgánica 5/1992, comporta que el responsable -en este caso, la entidad bancaria recurrente- de los datos almacenados -en este caso, los derivados de la cuenta bancaria de la denunciante- no se pueden revelar ni dar a conocer su contenido teniendo el “deber de guardarlos, obligaciones que subsistirán aún después de finalizar sus relaciones con el titular del fichero automatizado o, en su caso, con el responsable del mismo” (artículo 10 citado).

Este deber es una exigencia elemental y anterior al propio reconocimiento del derecho fundamental a la libertad informática a que se refiere la STC 292/2000, y por lo que ahora interesa, comporta que los datos tratados automatizadamente, como son los datos relativos a la información fiscal, no pueden ser conocidos por ninguna persona o entidad, pues en eso consiste precisamente el secreto.

Este deber de sigilo resulta esencial en las sociedades actuales cada vez más complejas, en las que los avances de la técnica sitúan a la persona en zonas de riesgo para la protección de derechos fundamentales, como la intimidad o el derecho a la protección de los datos que recoge el artículo 18.4 de la CE. En efecto, este precepto contiene un “instituto de garantía de los derechos a la intimidad y al honor y del pleno disfrute de los derechos de los ciudadanos que, además, es en sí mismo un derecho o libertad fundamental, el derecho a la libertad frente a las potenciales agresiones a la dignidad y a la libertad de la persona provenientes de un uso ilegítimo del tratamiento mecanizado de datos” (STC 202/2000). Este derecho fundamental a la protección de los datos “persigue garantizar a esa persona un poder de control sobre sus datos personales, sobre su uso y destino” (STC 292/2000) que impida que se produzcan situaciones atentatorias con la dignidad de la persona, “es decir, el poder de resguardar su vida privada de una publicidad no querida.”

A l'últim, també l'Audiència Nacional en la seva Sentència de 12/11/2009, en el fonament de dret cinquè exposa el següent:

“Este deber de secreto pretende que los datos personales no puedan conocerse por terceros, salvo en los supuestos recogidos en otros preceptos de la LOPD, como el Art. 11 (comunicación de datos) o el artículo 12 (acceso a los datos por cuenta de terceros).

En definitiva, el deber de secreto trata de salvaguardar o tutelar el derecho de las personas a mantener la privacidad de sus datos de carácter personal y el poder de control o disposición sobre los mismos. Este deber de secreto está lógicamente relacionado con el secreto profesional que, según el auto del Tribunal Constitucional de 11 de diciembre de 1989 "... se entiende como la sustracción al conocimiento ajeno, justificada por razón de una actividad, de datos o informaciones obtenidas que conciernen a la vida privada de las personas". El deber de secreto en el tratamiento de datos personales, tiene la misma fundamentación jurídica, pero se refiere al ámbito estricto del tratamiento de los datos personales, para que el responsable del fichero y, cualquier persona que intervenga en el tratamiento, esté obligado al mantener la confidencialidad de tales datos personales.”

Al seu torn, l'article 9 LOPD, relatiu a la seguretat de les dades, determina que:

- “1. El responsable del fitxer i, si s'escau, l'encarregat del tractament han d'adoptar les mesures de caràcter tècnic i organitzatiu necessàries que garanteixin la seguretat de les dades de caràcter personal i n'evitin l'alteració, la pèrdua, el tractament o l'accés no autoritzat, tenint en compte l'estat de la tecnologia, la naturalesa de les dades emmagatzemades i els riscos a què estan exposats, tant si provenen de l'acció humana o del medi físic o natural.*
- 2. No s'han de registrar dades de caràcter personal en fitxers que no compleixin les condicions que es determinin per via reglamentària en relació amb la seva integritat i seguretat i a les dels centres de tractament, locals, equips, sistemes i programes.*
- 3. S'han d'establir per reglament els requisits i les condicions que han de complir els fitxers i les persones que intervinguin en el tractament de les dades a què es refereix l'article 7 d'aquesta Llei ”*

Així doncs, d'acord amb aquest últim precepte, el responsable del fitxer ha d'adoptar les mesures de caràcter tècnic i organitzatiu necessàries que garanteixin la seguretat de les dades de caràcter personal i n'evitin l'alteració, la pèrdua, el tractament o l'accés no autoritzat. Això comporta que la persona titular de les dades ha de tenir la garantia que aquestes estaran segures. Per tant, el responsable de fitxer té el deure d'actuar amb la diligència necessària per tal que la seguretat de les dades no es vegi disminuïda.

Aquest desenvolupament reglamentari pel que fa a les mesures de seguretat a adoptar, s'ha dut a terme amb el RLOPD, i en concret, pel seu Títol VIII. Les actuacions que s'han dut a terme en el marc d'aquest procediment porten a considerar provat que l'IES Ridaura va vulnerar la previsió establerta en aquest Títol, relativa a les prestacions de serveis sense accés a les dades personals. En aquest sentit, l'article 83 del RLOPD, disposa:

“El responsable del fitxer o tractament ha d'adoptar les mesures adequades per limitar l'accés del personal a dades personals, als suports que les continguin o als recursos del sistema

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

d'informació, per a la realització de treballs que no impliquin el tractament de dades personals.

Quan es tracti de personal aliè, el contracte de prestació de serveis ha de recollir expressament la prohibició d'accedir a les dades personals i l'obligació de secret respecte a les dades que el personal hagi pogut conèixer amb motiu de la prestació del servei."

En efecte, consta acreditat, d'una banda, que el 13/02/2012, terceres persones van accedir a documentació en la que hi figuraven dades de caràcter personal sotmeses a tractament per l'IES Ridaura –entre d'altres, relatives a expedients disciplinaris, llistat de faltes d'assistència del personal, llistats d'alumnes amb signatures pendents, etc, i referides tant a l'alumnat com al personal de l'IES Ridaura-. De l'altra, també es considera acreditat que amb anterioritat al 10/04/2012, en el contracte de neteja formalitzat per l'IES Ridaura amb l'empresa XXX, no s'havia inclòs la prohibició que el personal de neteja accedís a les dades personals, i l'obligació de secret respecte a les dades personals que haguessin pogut conèixer amb motiu de la prestació d'aquest servei, circumstància que explicaria en part els fets ocorreguts el 13/02/2012.

Conseqüentment, es conclou que l'IES Ridaura del Departament d'Ensenyament, com a òrgan responsable del fitxer, va vulnerar el deure de secret regulat a l'article 10 de la LOPD i el principi de seguretat de les dades previst a l'article 9 de la LOPD en relació amb l'article 83 del RLOPD. Ara bé, a diferència d'allò que s'argumentà a la qualificació jurídica del plec de càrrecs –on s'imputava en relació amb els fets provats primer i segon, la comissió de dues infraccions (articles 44.3.d i 44.3.h, ambdós de la LOPD), en la línia avançada per la instructora en la seva proposta, es considera procedent, en relació amb aquestes dues vulneracions (deure de secret i mesures de seguretat) declarar una sola infracció, i això en base a la connexió de la segona amb la primera, atès que la infracció imputada de vulneració del deure de secret, podria haver-se comès a conseqüència de la vulneració de les mesures de seguretat, de manera que aquesta última quedaria absorbida per la primera. És per aquest motiu, que es declara la comissió de la infracció tipificada com a greu a l'article 44.3 d) de la LOPD:

"d) La vulneració del deure de guardar secret sobre el tractament de les dades de caràcter personal al qual es refereix l'article 10 d'aquesta Llei."

Quart.- Pel que fa al fet descrit al punt tercer de l'apartat de fets provats d'aquesta resolució, referent a la manca de subscripció del corresponent contracte d'encarregat del tractament (art. 12 LOPD) amb la brigada municipal de l'Ajuntament de Castell-Platja d'Aro, l'article 44.2.d) LOPD, en la seva redacció donada per la Llei 2/2011, tipifica com a infracció de caràcter lleu:

"d) La transmissió de les dades a un encarregat del tractament sense donar compliment als deures formals que estableix l'article 12 d'aquesta Llei."

En relació a aquest tipus infractor, l'article 12 de la LOPD, sobre l'accés a dades per compte de tercers, estableix el següent:

- "1. No es considera comunicació de dades l'accés d'un tercer a les dades quan l'accés sigui necessari per a la prestació d'un servei al responsable del tractament.*
- 2. La realització de tractaments per compte de tercers ha d'estar regulada en un contracte que ha de constar per escrit o en alguna altra forma que permeti acreditar-ne la concertació i el contingut, i s'hi ha d'establir de manera expressa que l'encarregat del tractament només ha de tractar les dades d'acord amb les instruccions del responsable del tractament, que no les pot aplicar ni utilitzar amb una finalitat diferent de la que figuri en el contracte esmentat, ni comunicar-les a altres persones, ni tan sols per conservar-les.*
- El contracte també ha d'estipular les mesures de seguretat a què es refereix l'article 9 d'aquesta Llei que l'encarregat del tractament està obligat a implementar.*
- 3. Una vegada complerta la prestació contractual, les dades de caràcter personal han de ser destruïdes o tornades al responsable del tractament, i també qualsevol suport o document en què consti alguna dada de caràcter personal objecte del tractament.*
- 4. En cas que l'encarregat del tractament destini les dades a una altra finalitat, les comuniqui o les utilitzi incomplint les estipulacions del contracte, també ha de ser considerat responsable del tractament, i ha de respondre de les infraccions en què hagi incorregut personalment."*

Segons el Tribunal Suprem en la seva sentència de 04/05/2009, l'article 12 LOPD pretén "garantizar que el acceso de terceros a los datos de carácter personal únicamente se produzca en los casos y con las limitaciones legalmente establecidas, plasmándose las condiciones, la finalidad y el alcance de la cesión, de forma que resulte controlable en su desarrollo y cumplimiento."

Així doncs, aquestes garanties es materialitzen, d'una banda, en què la realització d'aquest tractament de dades estigui regulada per un contracte -formalitzat per escrit o d'alguna altra manera que permeti acreditar la concertació i el contingut-, de l'altra, que en aquest contracte s'estableixin de manera expressa que l'encarregat del tractament només ha de tractar les dades d'acord amb les instruccions del responsable del tractament, que no pot utilitzar aquestes dades amb una finalitat diferent de la que figuri en el contracte ni comunicar-les a altres persones, així com que s'estipulin les mesures de seguretat que l'encarregat del tractament està obligat a implementar.

De les actuacions dutes a terme durant el present procediment, es considera acreditat que l'IES Ridaura va encarregar a la l'Ajuntament de Castell-Platja d'Aro, a través de la seva brigada municipal, la prestació del servei referent a la recollida i posterior destrucció de la documentació de l'IES Ridaura, la qual cosa implicava que personal de l'Ajuntament tenia accés a dades personals incloses en els fitxers de l'IES, sense haver formalitzat dit accés en un contracte per escrit amb les exigències formals descrites a l'article 12 de la LOPD.

Així doncs, es considera que l'IES Ridaura havia comès la infracció tipificada com a lleu a l'article 44.2 d) en relació amb l'article 12, ambdós de la LOPD.

Cinquè.- Davant la constatació de les infraccions previstes a l'article 44 de la LOPD, per al cas de fitxers o tractaments de les Administracions Públiques, l'article 21.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en consonància amb l'article 46.1 de la LOPD, faculta a la directora de l'Autoritat per tal que en la resolució per la qual es declari

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

la infracció, pugui establir les mesures que escau adoptar perquè cessin o es corregeixin els efectes de la infracció.

És en virtut d'aquesta facultat que, en relació amb el fet provat tercer (manca de formalització del contracte previst a l'art. 12 de la LOPD), la instructora va proposar efectuar un requeriment d'adopció de mesures correctores a l'IES Ridaura. Davant aquesta proposta, l'IES ha posat de manifest l'adopció de les mesures correctores necessàries a fi de corregir els efectes de la infracció, tal com s'ha exposat al fonament de dret segon d'aquesta resolució, motiu pel qual esdevé innecessari efectuar el dit requeriment en la present resolució.

Igualment, tampoc no resulta necessari efectuar cap altra requeriment respecte la resta de fets que es declaren provats en aquesta resolució. Així, respecte a la vulneració del principi de seguretat de les dades (fet provat segon), l'IES ja hauria regularitzat la situació irregular mitjançant la formalització en data 10/04/2012 de l'annex al contracte de data 02/01/2012 signat entre l'IES Ridaura i l'empresa de neteja XXX, per mitjà del qual, s'incorpora allò establert a l'article 83 del RLOPD. I quant a la vulneració del deure de secret (fet provat primer), al marge de la seva possible vinculació amb la vulneració de les mesures de seguretat ja corregida, es tractaria d'un fet aïllat respecte al qual no persistirien els efectes de la infracció, motiu pel qual tampoc no es requereix aquí l'adopció de mesures correctores.

Fent ús de les facultats que em confereixen l'article 13 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat de Catalunya,

RESOLC:

Primer.- Declarar que l'IES Ridaura del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya ha comès, en primer lloc, una infracció greu prevista a l'article 44.3.d) en relació amb els articles 9 i 10, tots ells de la LOPD i l'article 83 del RLOPD; i en segon lloc, una infracció lleu prevista a l'article 44.2 d) en relació a l'article 12, tots ells de la LOPD. No resulta necessari efectuar cap requeriment d'adopció de mesures correctores, atès que durant la tramitació del procediment, l'IES Ridaura ha posat de manifest haver dut a terme un seguit d'actuacions a fi de corregir els efectes de les infraccions declarades.

Segon.- Notificar aquesta resolució a l'IES Ridaura del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Tercer.- Comunicar aquesta resolució al Síndic de Greuges, de conformitat amb el que preveu l'Acord Tercer del Conveni de Col·laboració entre el Síndic de Greuges de Catalunya i l'Agència Catalana de Protecció de Dades de data 23 de juny de 2006.

Quart.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

Dades, l'entitat imputada pot interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 116 i següents de la Llei 30/1992 o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els Jutjats del Contenciós Administratiu, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora

Maria Àngels Barbarà i Fondevila

Barcelona, 11 d'octubre de 2012